

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8C/75/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6816203669
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2017:6816203669.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou v právnej veci žalobcov: 1/ K. E., Y.. XX.XX.XXXX, bytom B. C., K. XXXX/X, 2/ L. S., Y.. XX.XX.XXXX, bytom I. Y.. X, I., Č. B., 3/ N.. A. C., Y.. XX.XX.XXXX, bytom B. C., K.. E. XXXX/XX, 4/ Q.. Š. C., Y.. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, 5/ K. Z., Y.. XX.XX.XXXX, bytom L., R. XXX/XX, 6/ P. Z., Y.. XX.XX.XXXX, bytom L., R. XXX/XX, 7/ C. I., Y.. XX.XX.XXXX, bytom R. N. M. XX/X, N., všetci zast. Mgr. Martinom Jankovičom, advokátom so sídlom AK v Revúcej, Železničná 257/19 proti žalovanej: N. I.Á., Y.. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, zast. JUDr. Róbertom Lakatošom, advokátom so sídlom AK v Rimavskej Sobote, Daxnerova 5 o vydanie dedičstva takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaná má nárok voči žalobcom na náhradu trov konania v plnom rozsahu, žalobcovia sú povinní nahradiť žalovanej trovy konania spoločne a nerozdielne.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 06.07.2016, doručenou súdu dňa 06.07.2016, sa žalobcovia voči žalovanej domáhajú vydania dedičstva, ktoré nadobudla žalovaná v dedičskom konaní vedenom Okresným súdom Rimavská Sobota pod sp. zn. 1D 241/2015 a notárkou JUDr. Magdalénou Valušovou, so sídlom v Rimavskej Sobote pod sp. zn. Dnot 310/2015 a to nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území S., vedených Okresným úradom Revúca, katastrálnym odborom na LV č. XXXX ako parc. reg. E, parc. č. XXXX, ovocné sady o výmere 2536 m² v 1/126, na LV č. XXXX ako parc. reg. E, parc. č. XXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere 156 m² v 1 a na LV č. XXXX ako parc. reg. C, parc. č. XXXX, orná pôda o výmere 20 600 m² a parc. č. XXXX, orná pôda o výmere 41 791 m² v 1/1, ako aj nehnuteľností v katastrálnom území L., vedené Okresným úradom Revúca, katastrálnym odborom na LV č. XXXX ako parc. reg. E, parc. č. XXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere 4 398 m² v 1/170 a na LV č. XXXX ako parc. reg. E, parc. č. XXX/XX, lesné pozemky o výmere 14 450 m² v 3/20 (ďalej len predmetné nehnuteľnosti). Žaloba bola odôvodnená tým, že po poručiteľovi W. R., Y.. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX prichádzajú do úvahy nasledovní dedičia:

1/ žalobcovia 1/ - 4/ právom nebohej K. C., Y.. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, ktorá mala 2 deti - K. S. A. Š. C., pričom po neb. K. S., Y.. XX.XX.XXXX, P.. XX.XX.XXXX sú dedičmi A. C., Y.. XX.XX.XXXX a žalobca 2/ a po neb. Š. C. sú dedičmi žalobcovia 3/ a 4/,

2/ žalobcovia 5/ - 7/ právom po nebohej K. Z., Y.. XX.XX.XXXX, P.. XX.XX.XXXX, ktorá mala syna neb. N.. K. Z., Y.. XX.XX.XXXX, ktorého dedičmi sú manželka - žalobkyňa 5/ a deti - žalobcovia 6/ a 7/ a K. Z., Y.. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel po smrti svojho otca bez potomkov.

Žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia dedili po poručiteľovi W. R. v rámci dedičských konaní vedených na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 1D 516/1993, Dnot 242/1994 a sp. zn. 3D 552/2012, Dnot 329/2012. V dedičskom konaní po poručiteľovi W. R. vedenom na Okresnom súde

Rimavská Sobota pod sp. zn. 1D 241/2015, Dnot 310/2015 bolo nesprávne konané so žalovanou ako s dedičkou. Žalovaná uvádza nepravdivé skutočnosti, keď tvrdí, že jej predkovia sa mali starať a mali doopatrovať W. R.. Žalovaná je nepravou dedičkou po poručiteľovi, jej právni predchodcovia neprichádzajú do úvahy ako dedičia v druhej zákonnej skupine. Notárka zrejme omylom nekonala so žalobcami ako s oprávnenými dedičmi. K ňou vedenému dedičskému spisu neboli pripojené dedičské spisy sp. zn. 1D 516/1993 a 3D 552/2012. Nemala pripojený ani pôvodný dedičský spis po poručiteľovi D 688/1963, tento spis sa podľa potvrdenky v archíve okresného súdu nenachádzal. Žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia dedili v skorších dedičských konaniach po poručiteľovi, a teda už len z toho dôvodu preukázali, že malo byť s nimi konané ako so zákonnými dedičmi aj v dedičskom konaní Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 1D 241/2015. Ich dedičské oprávnenie nebolo doposiaľ nikým spochybnené. Žalovaná sa stala dedičkou po poručiteľovi na základe potvrdenia obce S. ako tzv. spoluživúca osoba a to po viac ako 52 rokoch po smrti poručiteľa a na jej vlastný návrh na prejednanie novoobjaveného dedičstva. Žalovaná hneď po správoplatnení osvedčenia o dedičstve uzavrela kúpnu zmluvu o prevode predmetných nehnuteľností na tretiu osobu. Keďže je ohrozené vydanie dedičstva od žalovanej, nebolo možné vec riešiť mimosúdnou cestou.

2. V priebehu konania zomrela pôvodná žalobkyňa 1/ A. C., Y. XX.XX.XXXX. Súd zistil, že dedičmi po zomrelej sú terajší žalobcovia 1/ a 2/ a na základe uznesenia č. k. 8C/75/2016-141 zo dňa 24.05.2017 konal ďalej ako so žalobcom 1/ s K.Á. E., Y. XX.XX.XXXX (druhý dedič už dovtedy vystupoval v konaní ako žalobca).

3. Žalovaná so žalobou nesúhlasila. V písomných vyjadreniach uviedla, že bez ohľadu na závery dedičských konaní vedených na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 1D 516/1993 a 3D 552/2012 žalobcovia nie sú zákonnými dedičmi po poručiteľovi W. R., P. XX.XX.XXXX. Žalobcovia odôvodňujú svoju oprávnenosť ako praví dedičia z toho, že dedili v dedičských konaniach sp. zn. 1D 516/1993 a 3D 552/2012 a že ich dedičské právo nebolo nikým spochybňované. Žalovaná nebola účastníčkou týchto dedičských konaní, ani o nich nevedela. Samotná okolnosť, že so žalobcami, resp. ich právnymi predchodcami sa konalo ako s dedičmi v skorších dedičských konaniach po W. R., nepreukazuje dedičskú oprávnenosť žalobcov. Žalobcovia nie sú zákonnými dedičmi po poručiteľovi W. R., nakoľko ich právni predchodcovia nespĺnili zákonné podmienky podľa § 528 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb.. Právne predchodkyne žalobcov K. S., K. Z.Á. A. K. C. nežili s W. R. najmenej 1 rok pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny, a preto sa ani nemohli starať o spoločnú domácnosť a tiež neboli na neho odkázané výživou. Stará matka žalovanej N. V. bola ako dieťa vo výchove manželov W. A. N. R.. W. R. v roku 1942 zomrela manželka a od tej doby býval sám. Stará matka žalovanej mu chodila spočiatku pomáhať, variť, prať a upratovať. V rokoch 1960 - 1961 sa zdravotný stav W. R. zhoršil, už nevedel chodiť a vtedy sa zišla vzdialená rodina vrátane K. S., K. Z., K. C. a starej matky žalovanej a dohodli sa, že W. R. doopatrúje stará mama žalovanej, ktorá sa následne k nemu presťahovala a žila s ním približne po dobu 2 rokov pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti ako členka rodiny a starala sa o túto spoločnú domácnosť. Splnila teda zákonné podmienky podľa § 528 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. byť dedičkou po W. R. ako spoluživúca osoba. Žalovaná je právnou nástupkyňou N. V.. Žalobcom, keďže ani oni ani ich právni predchodcovia nie sú dedičmi po W. R., nesvedčí aktívna vecná legitímácia. Z čestných vyhlásení predložených žalobcami nevyplýva, že by ich právne predchodkyne žili s poručiteľom W. R. najmenej počas jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny a z toho dôvodu sa starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázané výživou na poručiteľa.

Žalovaná vzniesla námietku premlčania žalobcami uplatneného nároku. Nakoľko pre dedenie sa použije právo platné v deň smrti poručiteľa a keďže až do svojho zakončenia sa podľa predchádzajúcich predpisov posudzujú lehoty a premlčacie doby, ktoré začali plynúť pred 01.04.1964, tak potom aj premlčacia doba na vydanie dedičstva začala v zmysle § 558 zákona č.141/1950 Zb. plynúť dňom smrti poručiteľa a nie dňom právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve, ktorá zmena v zákone nastala až od 01.04.1983. Takýto právny názor vyplýva aj zo Zborníka IV. stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR za obdobie rokov 1970-1983 vydaného Najvyšším súdom ČSSR v roku 1986. W. R. zomrel v roku 1963 a v zmysle záverečných a prechodných ustanovení Občianskeho zákonníka je nutné právnou vec posudzovať podľa právnych predpisov platných v čase smrti menovaného a to aj vydanie dedičstva. W. R. zomrel v čase účinnosti Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., v zmysle ktorého nárok na vydanie dedičstva sa premlčí uplynutím 3 rokov od poručiteľovej smrti. V danej veci začala plynúť premlčacia doba 05.09.1963, premlčacia doba je 3 ročná, k uplynutiu premlčacej doby došlo 05.09.1966.

4. Súd po prečítaní žaloby a písomných vyjadrení strán sporu vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, výsluchom svedkov A. K., Y. XX.XX.XXXX, K. S., Y. XX.XX.XXXX, N. V., Y. XX.XX.XXXX, A. I., Y. XX.XX.XXXX, A. N., Y. XX.XX.XXXX, R. N.B., Y. XX.XX.XXXX, S. E.Y., Y. XX.XX.XXXX, A. C., Y. XX.XX.XXXX, Š. R., Y. XX.XX.XXXX, Š. S., Y. XX.XX.XXXX, Š. C., Y. XX.XX.XXXX, A. P. K., starostu Obce S., prečítaním kúpnych zmlúv vedených Okresným úradom Revúca, katastrálnym odborom pod č. V XXX/XXXX A. G. XXX/XXXX, čestného vyhlásenia A. C., Y. XX.XX.XXXX, vyhlásení Š. R., Y. XX.XX.XXXX a Š. S., Y. XX.XX.XXXX zo dňa 07.06.2017, potvrdenia Obce S. zo dňa 22.09.2017, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojených spisov Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 1D 516/1993, 3D 552/2012, 1D 241/2015 a sp. zn. 1D 197/2016, ako aj pripojených spisov Okresného súdu Revúca sp. zn. 6D 140/2015 a sp. zn. 8D 8/2016.

Ostatné listinné dôkazy predložené stranami sporu do prvého pojednávania vo veci neboli na pojednávaní osobitne čítané v súlade s § 204 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len CSP alebo Civilný sporový poriadok), nakoľko ich obsah nebol sporný a ich odpisy boli doručené protistranám.

Listinné dôkazy predložené na pojednávaní dňa 08.09.2017 - tri písomné prehlásenia boli čítané, nakoľko boli reakciou na dovtedy navrhované dokazovanie - čestné prehlásenie doložené žalobcami malo nahradiť výpoveď svedkyne, ktorá sa zo zdravotných dôvodov nemohla dostaviť, vyhlásenia predložené žalovanou boli predložené včas na základe jej zistenia, že tieto osoby nepoznali obsah svojich skorších čestných prehlásení, keď ich podpísali.

Listinné dôkazy predložené na pojednávaní dňa 24.10.2017 neboli čítané vzhľadom na sudcovskú koncentráciu konania v súlade s § 153 Civilného sporového poriadku, keď súd mal za to, že tieto prostriedky procesného útoku neboli uplatnené včas. Žalobcovia mohli predložiť tieto dôkazy už skôr, ak by konali starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Nebola zistená žiadna vážna skutočnosť, ktorá by reálne bránila žalobcom získať a predložiť tieto dôkazy skôr. To, že zdravotný záznam našli žalobcovia až pred týmto pojednávaním, nie je postačujúce. Žalobcovia mali tento dôkaz k dispozícii a to, že ho našli až v priebehu konania svedčí o tom, že nekonali starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Strany sporu mali konať tak, aby do začatia prvého pojednávania vo veci zabezpečili všetky dôkazy, ktoré mali k dispozícii a ktoré reálne mohli získať, na preukázanie svojich tvrdení. Navyše vykonanie týchto dôkazov by vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, aby sa protistrana mohla s týmito dôkazmi oboznámiť. Svedkovia vypočutí na druhom pojednávaní boli navrhnutí ešte pred prvým pojednávaním, preto ich výsluch bol pripustený. Pokiaľ ide o listinu, ktorá mala spochybniť dôveryhodnosť svedkyne, nejde o dôkaz na preukázanie tvrdení žalobcov vo veci samej, preto nebola čítaná, pričom žalobcom bola daná možnosť, aby sa svedkovia, ktorých sa táto listina týkala, k nej vyjadrili.

Vykonanie iných dôkazov nebolo do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania navrhnuté. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

5. Z listov vlastníctva č. XXXX, XXXX, XXXX pre katastrálne územie S. a z listov vlastníctva č. XXXX A. XXXX pre katastrálne územie L. súd zistil, že ako vlastníak predmetných nehnuteľností je zapísaný W. R..

6. Z kúpnych zmlúv vedených Okresným úradom Revúca, katastrálnym odborom pod zn. V XXX/XXXX A. G. XXX/XXXX súd zistil, že žalovaná uzavrela dňa 06.06.2016 kúpne zmluvy, predmetom ktorých bol prevod vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Z dôvodu začatia súdneho konania bol zápis v katastri nehnuteľností prerušený a na listoch vlastníctva bola vyznačená plomba.

7. Podľa potvrdení Farského úradu evanjelického augsburgského vierovyznania v S. zo dňa 26.10.2016 súd zistil, že A. R. sa narodil XX.XX.XXXX a zomrel XX.XX.XXXX. Dožil sa veku 88 rokov, jeho rodičia boli neb. K. R. a neb. P. V. V. C., B.. R. zomrela dňa XX.XX.XXXX. Dožila sa veku 58 rokov, jej rodičia boli neb. K. R. a neb. P. V. E. N. zomrela XX.XX.XXXX, dožila sa veku 55 rokov. Jej rodičia boli neb. K. R. a neb. E. C..

8. Podľa rozhodnutia Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote sp. zn. D 721/1982 a podľa rozhodnutia Okresného súdu v Rimavskej Sobote sp. zn. 2D 485/1993 Dnot 240/1993 nadobudli dedičstvo po K. C., zomr. XX.XX.XXXX K. S., nar. XX.XX.XXXX a žalobcovia 3/ a 4/.

9. Z pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 1D 516/1993 súd zistil, že konanie začalo na návrh K. S., Y. XX.XX.XXXX na prejednanie dedičstva po W. R., zomr. XX.XX.XXXX. V konaní

bolo predložené čestné vyhlásenie K. S., nar. XX.XX.XXXX a K. Z. zo dňa 17.03.1993. Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota 1D 516/1993 zo dňa 02.01.1995 nadobudli dedičstvo po W. R. ako spolužijúce osoby poručiteľa, resp. ich dedičia: K. S., nar. XX.XX.XXXX, K. Z., nar. XX.XX.XXXX a žalobcovia 3/ a 4/.

10. Podľa čestného prehlásenia zo dňa 17.03.1993, podpísaného K. S., rod. C., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, ako aj svedkami Š. R., nar. XX.XX.XXXX a K. C., nar. XX.XX.XXXX, K. S. a K. Z. čestne prehlásili, že poskytovali celodennú starostlivosť a opateru W. R., nar. XX.XX.XXXX až do jeho smrti XX.XX.XXXX. Pri starostlivosti im pomáhala K. C., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela XX.XX.XXXX.

11. Z pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3D 552/2012 súd zistil, že dedičské konanie prebehlo na základe návrhu žalobcu 4/ na prejednanie novoobjaveného majetku po W. R., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Osvedčením o dedičstve vydanom v tomto konaní nadobudli dedičstvo po W. R. A. C., nar. XX.XX.XXXX (pôvodná žalobkyňa 1/), žalobcovia 2/ - 4/ a N. K. Z., nar. XX. XX. XXXX.

12. Zo spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 6D/140/2015, Dnot 128/2015 súd zistil, že N. K. Z., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa XX.XX.XXXX, dedičmi ktorého boli manželka - žalobkyňa 5/ a deti - žalobcovia 6/ a 7/ a syn K. Z., nar. XX.XX.XXXX. Zo spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 8D/8/2016 súd zistil, že K. Z., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa XX.XX.XXXX, v čase smrti nemal manželku ani deti.

13. Z uznesenia Okresného súdu Rimavská Sobota vo veci sp. zn. 1D 197/2016, vedenej notárkou JUDr. Zuzanou Marhefkovou pod sp. zn. Dnot 199/2016 súd zistil, že pôvodná žalobkyňa 1/ A. C., nar. XX.XX.XXXX zomrela XX.XX.XXXX, pričom dedičmi menovanej sú žalobcovia 1/ a 2/.

14. Z pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 1D 241/2015 súd zistil, že toto konanie sa viedlo na návrh žalovanej o prejednanie dedičstva po W. R., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, pričom pôvodný dedičský spis po poručiteľovi nebol v archíve súdu. Pripojený bol len spis sp. zn. 3D 181/2011, pričom toto konanie bolo zastavené pre späťvzatie návrhu. Notárka konala s N. I. (žalovanou) a so Slovenskou republikou a vychádzala zo skutočnosti, že dedičom po poručiteľovi je N. I. ako právna nástupkyňa dedičky N. V. podľa § 528 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb.. V konaní boli vypočuté svedkyne N. V.Á., nar. XX.XX.XXXX a A. N., nar. XX.XX.XXXX. Svedkyne vypovedali, že ony chodili ku poručiteľovi do domu, v ktorom býval spolu s N. V. každý deň alebo každý druhý deň na mlieko a N. V. tam bola vždy a vymeriavala mlieko. N. V. osirela, keď mala 6 rokov a vychovával ju poručiteľ spolu s manželkou. Keď poručiteľ ochorel, presťahovala sa k nemu, bývala s ním v spoločnej domácnosti, poskytovala mu opateru a starala sa o spoločnú domácnosť. V spoločnej domácnosti s poručiteľom žila viac ako jeden rok, asi 2 roky. V rámci dedičského konania bolo predložené potvrdenie obce zo dňa 11.12.2015, podľa ktorého N. V., nar. XX.XX.XXXX zomrela XX.XX.XXXX, jej mamička E. N. zomrela XX.XX.XXXX. Nakoľko mala N. V. iba 6 rokov, keď jej matka zomrela, zobrali ju do opateru jej strýko W. R., nar. XX.XX.XXXX a jeho manželka N. W. R. zomrel XX.XX.XXXX a jeho manželka XX.XX.XXXX. Počas 2 rokov pred smrťou W. s N. V. žili v spoločnej domácnosti a pani V. sa starala o chorého strýka W.. Na potvrdení boli podpísaní svedkovia N. V. a A. N.. Štát zaujal stanovisko, že tvrdenie N. I. nepovažuje za sporné a súhlasí s vydaním osvedčenia o dedičstve v prospech navrhovateľky. Na základe osvedčenia o dedičstve č. k. 1D 241/2015-138, Dnot 310/2015, vydaného JUDr. Magdalénou Valušovou dňa 17.05.2016 nadobudla predmetné nehnuteľnosti do vlastníctva žalovaná.

15. Z potvrdenia Obce S. zo dňa 22.09.2017 ohľadne obdobia, v ktorom v Obci S. žila K. S., nar. XX.XX.XXXX, vyplýva, že podľa ich zistení sa v obci nenachádza evidencia obyvateľstva do roku 1979. Popýtali sa v obci na nebohú K. S., nar. XX.XX.XXXX a podľa vyjadrenia občanov, čo si ju pamätajú, mohla bývať v S. tak do roku 1956, no táto informácia nie je smerodajná.

16. Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že jej prastará mama E. R. bola sesternicou W. R.. Mala 1 dcéru E. N., ktorá keď zomrela, tak jej dcéru N. V. si do opateru zobral W. R. s manželkou, keďže boli bezdetní. Keď sa vydala, tak od nich odišla. Neskôr sa rozviedla a opäť vydala. Stará mama s manželom prišli bývať do časti obce S. nazývanej V.. V roku 1930 sa narodila mama žalovanej. Starého otca vzali na front a tam zomrel. Mama žalovanej sa vydala v roku 1947 a žalovaná sa narodila v roku 1950. Bývali spolu aj so starou mamou. Informácie o danej veci má od starej mamy, tá jej o tom často rozprávala. W.

R. bol už chorý. Predtým žil sám, ale pomáhali mu aj jej stará mama, aj iní, ale chodil si napr. sám do obchodu. K. Z. a K. C. prišli za jej starou mamou N. V., aby ho išla opatrovať, lebo je to dlhá. Bolo to v roku 1961, ale K. S. pritom nebola. K. Z. sa o neho nemohla starať, pretože pracovala na družstve, mala manžela a syna, o ktorých sa musela starať. Pani C. nebola u neho ani raz. K. C. mala dcéru K. S., ktorá mala dcéru, o ktorú sa ale nestarala. Pani C. vtedy jej starej mame povedala, že keď sa nestarala o svoju vlastnú dcéru, nebude sa starať ani o chlapa. Pani S. odišla do Českej republiky, dcéru nechala tak, tam sa vydala a mala syna. Stará mama vtedy išla bývať k W. R., starala sa o neho, prala, varila, robila všetko, čo bolo potrebné, vzala ho k lekárovi. Dva roky tam určite bývala. Stará mama nespomínala, že by tam boli iné osoby. Keď W. R. zomrel, tak sa vrátila späť k nim. Kým W. R. žil, hovoril, že jej stará mama bude dediť po ňom pozemky. Stará mama mala dom, preto mala dediť len pozemky. Vedeli to aj C., a preto tieto pozemky nežiadali. Žiadali si len dom a časť poľa. Mali len ústnu dohodu, pole ktoré sľúbil W. R. jej starej mame, bolo v užívaní družstva.

17. Čestným vyhlásením vyhlásila A. K., nar. XX.XX.XXXX, že pracovala ako poštová doručovateľka v obci S. od 22.08.1963 do 25.10.1976 spolu s G. K., ktorý tragicky zahynul niekedy v 70.-tych rokoch. Menovaný pracoval ako poštový doručovateľ obce S. už minimálne 5 rokov predtým s G. S., ktorý pred mojim nástupom odišiel do dôchodku. Podpis menovanej bol úradne osvedčený dňa 28.10.2016.

18. A. K., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi na súde uviedla, že robila na pošte, pred ňou tam bol G. G., pani I. tam nerobila. Chodila k W. R. ako pošťárka. Dôchodok mu nosila, keď ho dostal, ten dostával raz za mesiac a dopis vtedy, keď nejaký dostal. Bol starší, ona mu nosila dôchodok a vtedy išla dnu. Starala sa o neho rodina. Žil sám, chodili k nemu z rodiny, ktorí sa o neho starali. Bola to rodina C. a rodina S., konkrétne Š. C. a K. S.. Nebývali s ním, ale chodili ho opatrovať. Ona N. V. pozná, boli susedia. Pani N. V. nebývala u W. R., bývala v jej susedstve.

19. Čestným vyhlásením vyhlásil A. L., nar. XX.XX.XXXX, že K. S., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., nar. XX.XX.XXXX nepretržite po dobu najmenej 2 roky opatrovali a celodenne sa starali o W. R., nar. XX.XX.XXXX až do jeho smrti XX.XX.XXXX. Pri starostlivosti o W. R. im pomáhala K. C., nar. XX.XX.XXXX. Všetky tri menované osoby, ktoré sa o W. R. starali, boli s ním v príbuzenskom vzťahu. Podpis menovaného bol úradne osvedčený dňa 26.10.2016.

20. Svedok A. L., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi uviedol, že W. R. poznal z videnia. V tom čase bol mládenec a vídaval ho sedieť pred vchodom do jeho dvora. Od svojej mamy vie, že W. R. žil sám a chodili mu pomáhať I. C. a Z.. Bol silný, nevládal veľmi chodiť. Tieto osoby tam nebývali, len chodili na výpomoc.

21. Čestným vyhlásením vyhlásil Š. C., nar. XX.XX.XXXX, že K. S., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., nar. XX.XX.XXXX nepretržite po dobu najmenej 2 roky opatrovali a celodenne sa starali o W. R., nar. XX.XX.XXXX až do jeho smrti XX.XX.XXXX. Pri starostlivosti o W. R. im pomáhala K. C., nar. XX.XX.XXXX. Všetky tri menované osoby, ktoré sa o W. R. starali, boli s ním v príbuzenskom vzťahu. Podpis menovaného bol úradne osvedčený dňa 27.10.2016.

22. Svedok Š. C., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi uviedol, že W. R. si pamätá. On kým sa neoženil, žil u svojich rodičov v S. a W. R. býval 4 - 5 domov od nich, bol to ich sused. Vie, že W. R. posledné roky dožíval. Má o ňom informácie vlastné, ale aj jeho rodičia o ňom rozprávali. W. R. žil sám. On zvykol chodiť okolo jeho domu, posledné roky ho už však nevidal. Videl, že k nemu chodievali K. C. a K. Z.. Nebývali tam, chodievali tam. Tiež jeho rodičia pri rodinných debatách zvykli o tom rozprávať. Starý už nevedel dobre chodiť, chodili tam, aby mu pomáhali. N. V. ani K. S. nepozná. Po nahliadnutí do svojho čestného vyhlásenia, kde ju spomína, uviedol, že asi to bola stará mama žalobcu 4/. Má zlú pamäť, pokiaľ ide o presné skutočnosti a konkrétne mená, nevie sa k takýmto veciam dozadu vyjadriť.

23. Čestným vyhlásením vyhlásila J. C., nar. XX.XX.XXXX, že K. S., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., nar. XX.XX.XXXX nepretržite po dobu najmenej 2 roky opatrovali a celodenne sa starali o W. R., nar. XX.XX.XXXX až do jeho smrti XX.XX.XXXX. Pri starostlivosti o W. R. im pomáhala K. C., nar. XX.XX.XXXX. Všetky tri menované osoby, ktoré sa o W. R. starali, boli s ním v príbuzenskom vzťahu. Podpis menovaného bol úradne osvedčený dňa 27.10.2016.

24. Čestným prehlásením A. C., nar. XX.XX.XXXX zo dňa 21.08.2017 menovaná prehlásila, že manželova mamička K. C. mala mamu V. R., ktorá bola vlastnou sestrou W. R.. W. R. bol samostatne žijúcou osobou. V posledných rokoch života ho postihla veľmi vážna choroba a kvôli tomu bol odkázaný na sústavnú opateru. V posledných 2 rokoch života sa oňho starali K. Z. a K. C.. Pokiaľ ide o K. S.

potvrzuje, že vždy keď prišla z Čiech na návštevu rodičov, zakaždým pomáhala mamičke pri opatere pána R.. V Čechách pracovala a domov chodila na celú dovolenku.

25. A. C., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi na súde uviedla, že W. R. bol strýkom jej svokry. W. R. opatrovali jej svokra K. C. a dcéra brata jej svokry K. Z.. Bol veľmi chorý, bol aj hospitalizovaný v nemocnici. Potreboval opateru ráno, na obed aj večer, bol ležiaci. Bol silný 100 - 110 kg. Jedna osoba by ho nezvládala opatrovať, opatrovali ho dve osoby. Bol aj prípad, že bol spadnutý vedľa postele, preto v jednom drevenom koryte mu urobili posteľ, aby nemohol spadnúť znova. Mal aj demenciu. Raz, keď jej terajší manžel ku nej prišiel, prvé čo povedal bolo, že zomrel ujo Ondrej. Ak by nemali nič spoločné, načo by to hovoril. Po pohrebe predali dom, aj vlastný dom a v L. si kúpili dom, kde doteraz žijú. Svokrina vnučka, ktorá už nežije, keď mala 9 rokov, ako chodila zo školy, vždy sa tam zastavila. Povedala, že videla ako jej svokra a K. Z. toho silného chlapa držali a špinavé spodné gate sťahovali z neho kutáčom. Veľa ľudí k nim chodilo, K. Z. chodila k nim aj každý druhý deň a rozprávali sa aj o tomto. Hovorili tiež, že W. R. na konci museli dávať morfium, lebo mal veľké bolesti. N. V. jej svokra tiež spomínala, ale nemá vedomosť o tom, že by aj táto osoba opatrovala W. R., nikdy o nej to nehovorila. K. S. je manželova sestra. V roku 1962 sa menovanej narodil syn v Českej republike. Syn sa jej narodil od chlapa, ktorý mal 4 deti, ona to zatajila pred rodičmi. Po narodení syna mala možnosť, že dieťa nechala v nejakom zariadení a mala sa rozhodnúť, či si ho nechá alebo nie. Vtedy bola švagriná dva mesiace v S. na dovolenke, pomáhala mame so starostlivosťou o W. R., potom sa vrátila do Čiech. Švagriná porodila v roku 1962, vtedy pomáhala rodičom. V rokoch 1962 a 1963 sa K. S. prevažne zdržiavala v Českej republike. V roku 1963 nikto nebýval s W. R. v spoločnej domácnosti.

26. Čestným vyhlásením vyhlásil Š. R., nar. XX.XX.XXXX, že K. S., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., nar. XX.XX.XXXX nepretržite po dobu najmenej 2 roky opatrovali a celodenne sa starali o W. R., nar. XX.XX.XXXX až do jeho smrti XX.XX.XXXX. Pri starostlivosti o W. R. im pomáhala K. C., nar. XX.XX.XXXX. Všetky tri menované osoby, ktoré sa o W. R. starali, boli s ním v príbuzenskom vzťahu. Podpis menovaného bol úradne osvedčený dňa 28.10.2016.

27. Z vyhlásenia Š. R. zo dňa 07.06.2017 súd zistil, že Š. R. týmto vyhlásil, že čestné vyhlásenie ním podpísané dňa 28.10.2016 bolo účelovo vopred napísané a nepozná obsah tohto vyhlásenia. Nevie ani si nepamätá na to, kto opatroval neb. W. R. a ani nevie, kto môže byť jeho dedičom zo zákona.

28. Svedok Š. R., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi na súde uviedol, že poznal W. R.. W. R. žil v obci oproti kostola bez manželky. On žil v tom čase tiež v S.. On nevie, s kým W. R., žil. Počul, že mu chodila na výpomoc p. Č.. W. R. žil sám. Chodili spolu do kostola. Počul, že bol W. R. pred smrťou chorý. Nevie, či aj pred smrťou vychádzal z domu, čo si on pamätá, chodil von z domu. N. V. nepozná. O K. S. počul, že odišla do Českej republiky. K. Z. bola jeho suseda.

Svojimi vyhláseniami z októbra 2016 a júna 2017 chcel len toľko povedať, že W. R. poznal. Keď sa oženil, bol v rokoch 1960 - 1965 susedom pani Z. a ona mu spomínala, že chodila k W. R. mu pomáhať.

29. Čestným vyhlásením vyhlásil Š. S., nar. XX.XX.XXXX, že K. S., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., nar. XX.XX.XXXX nepretržite po dobu najmenej 2 roky opatrovali a celodenne sa starali o W. R., nar. XX.XX.XXXX až do jeho smrti XX.XX.XXXX. Pri starostlivosti o W. R. im pomáhala K. C., nar. XX.XX.XXXX. Všetky tri menované osoby, ktoré sa o W. R. starali, boli s ním v príbuzenskom vzťahu. Podpis menovaného bol úradne osvedčený dňa 27.10.2016.

30. Z vyhlásenia Š. S., nar. XX.XX.XXXX zo dňa 07.06.2017 vyplýva, že Š. S. vyhlásil, že obsah ním podpísaného čestného vyhlásenia zo dňa 27.10.2016 nepozná, lebo to neprečítal, nakoľko mal iba svojim podpisom osvedčiť a overiť, že osobne poznal neb. W. R.. Nevie, kto bol opatrovateľom a ani nepozná jeho rodinu, príbuzných a jeho dedičov.

31. Svedok Š. S., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi na súde uviedol, že pokiaľ ide o W. R., vie o koho ide. W. R. zomrel v roku XXXX a on XX.XX.XXXX narukoval. Predtým, ako narukoval, vídaval W. R. sedieť na stoličke pred domom. Zvykol im rozprávať príbehy zo života. Keď mal asi 18 alebo 19 rokov, tak ho raz W. R. poprosil, aby mu vyniesol stoličku, nevedel si ju sám odniesť. Na toto si len pamätá. Nevie, s kým W. R. žil, kto sa oňho staral.

Pokiaľ ide o jeho vyhlásenia z októbra 2016 a júna 2017 svedok uviedol, že raz, keď išiel okolo, rozprávali sa ľudia o W. R., pýtali sa ho, či ho pozná. On sa vyjadril, že ho pozná. Na druhý deň prišla za ním matka žalobcu 4/, aby podpísal vyhlásenie a on to podpísal. On to vtedy veľmi neriešil, nevedel, o čo pôjde. Až keď prišla za ním žalovaná opýtať sa, prečo to podpísal. Ona mu priniesla tiež na podpis vyhlásenie a aj jej ho podpísal. On len to chcel uviesť, že W. R. I..

32. Svedok K. S., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi uviedol, že dobre poznal aj N. V. aj W. R.. Dobre si na nich pamätá, aj keď to bolo dávno. N. V. opatrovala v rokoch XXXX, XXXX, XXXX W. R., posledné roky bola s ním. Vídala ju tam. Pamätá si K. Z., nar. XXXX i K. C., nar. XXXX, nevie o tom, že by tieto osoby žili pred smrťou W. R. s ním v jednej domácnosti alebo sa o neho starali.

33. Svedkyňa N. V., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi uviedla, že nevie, ako W. R. žil, vie, že býval v obci S., tak ako ona. Tam každý každého pozná. Veľmi von nechodieval. Skôr pozná N. V., ktorá sa o neho starala, bývala u neho. Ujo R. bol starý pán, vídavala ho v bráne, mával zásteru. Ona K. Z. poznala, tá bývala neďaleko nej. K. C. nepoznala. K. Z. sa nestarala o W. R., bola to jej susedka, nikoho neopatrovala.

34. Svedkyňa A. N., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi uviedla, že poznala W. R.. Chodila okolo jeho domu, zvykol stávať pred domom, vídavala tam staršiu pani, tetu N., nevlastnú dcéru W. R., ktorá ho potom opatrovala. Nevie, či u neho bývala, ale vídala ju tam. Raz išla okolo jeho domu, on stál pred domom a ona naňho volala, aby išiel dnu. Nevie, ako dlho sa o neho starala, starala sa o neho do jeho smrti. Ona robila v školskej jedálni v roku 1962, v roku 1963 sa vydala. Potom odišla bývať na iný koniec dediny. Susedkou jej bola tá, čo tvrdia, že ho opatrovala, K.. Iné osoby sa o W. R. nestarali.

35. Svedkyňa R. N., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi uviedla, že poznala W. R., vie o koho ide. Keď mala 12 rokov, tak stará mama žalovanej chodila W. R. opatrovať. Bolo to v roku 1962. Ony ako deti chodili tiež tam, pretože tam boli staré časopisy, ktoré si chodili pozeráť. Boli tam 3 alebo 4 krát cez prázdniny. Stará mama žalovanej tam bola a nikto iný. Vtedy býval W. R. so starou mamou žalovanej, nevie, či sa iné osoby o neho starali.

36. Svedkyňa S. E., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi uviedla, že poznala W. R.. Ako dieťa chodievala so žalovanou do jeho domu hrať sa. W. R. si pamätá ako starého pána. Starká žalovanej, pani V. tam bývala. Boli tam viackrát, žalovaná išla ku starkej a ona išla s ňou. Bolo to v roku 1962, 1963. Mala asi 6 - 7 rokov, začala chodiť do školy. Iných tam nevidela, nepamätá sa na to.

37. Podľa čestného prehlásenia A. I., nar. XX.XX.XXXX, spísaného v S. dňa 18.07.2016, A. I. prehlásila, že bola zamestnankyňou Československej pošty ako doručovateľka a poštové zásielky, ktoré boli adresované pre N. V. doručovala na adresu S. XX, kde menovaná bývala spolu s W. R., o ktorého sa starala. Podpis menovanej na čestnom prehlásení bol úradne osvedčený.

38. A. I., nar. XX.XX.XXXX vo svojej výpovedi na súde uviedla, že poznala W. R.. Len toľko vie, že G. G. bol doručovateľom v obci, ona ho zastupovala a vtedy nosila poštu k W. R.. Ujo W. R. bol chorý a teta N. V. ho opatrovala, bývala s ním až kým nezomrel. V rokoch 1962, 1963 nosila poštu a v tom čase tam bývala. Bola mu ako nevlastná dcéra. Nevie o iných osobách, ktoré tam bývali, iného tam nevidela. Nevie o tom, že by sa o W. R. starali K. Z. alebo K. C.. Doručovateľa zastupovala v obci rok alebo rok a pol, vtedy, keď bol na PN alebo dovolenke, do roka to bolo asi týždeň alebo dva týždne. Na otázku, či s ňou pred pojednávaním niekto hovoril, ako má vypovedať, svedkyňa uviedla, že nie, hovorí to, čo vie a to, čo si pamätá. Deň pred pojednávaním sa nestretla so starostom obce P. K., hľadal ju, ale nebola doma, bola vyberať zemiaky, prišla až večer. Hovorili jej, že ju hľadal. Nedala mu nič prefotiť. Po nahliadnutí do listiny, ktorú podľa žalobcov mala svedkyňa predložiť starostovi, že to jej dala žalovaná, ako má vypovedať, svedkyňa uviedla, že tento list nepozná.

39. Svedok P. K., nar. XX.XX.XXXX, starosta Obce S. vo svojej výpovedi uviedol, že potvrdenie obce zo dňa 11.12.2015 bolo vydané pre svedkov, ktorí sú na ňom podpísaní. Pár dní predtým sa dostavili na úrad p. I., pani V. a pani N., že potrebujú potvrdenie. Bolo im povedané, aby sa dostavili v piatok, keď bude na úrade aj kontrolórka, oni sa v piatok dostavili, prebrali to a v piatok im vydali toto potvrdenie. Do potvrdenia sa uviedlo to, čo uvádzali tieto osoby. Po nahliadnutí do listiny, ktorú podľa žalobcov mala svedkyňa A.Ž. I. predložiť starostovi, že to jej dala žalovaná, ako má vypovedať, svedok uviedol, že túto listinu už čítal. Pred prvým pojednávaním v tejto veci ho hľadala pani I. na úrade, ale on tam nebol. Nechala mu odkaz, že sa s ním potrebuje súrne rozprávať ohľadne pojednávania v tejto veci. Večer išiel za ňou, ona mu ukázala tento papier, on si ho prečítal. Uvádzala, že nevie čo má robiť, bola nervózna. Vraj jej bolo povedané, aby sa to naučila, že má tak vypovedať na súde. Pani I. mu hovorila, že sa bojí pani I., že musí vypovedať tak, ako jej ona povedala, lebo dostala od nej nejaké darčeky. Pýtala sa ho, čo má robiť, lebo to čo je tam napísané, je klamstvo. On jej povedal, že má povedať pravdu. Pani I. mu

dala tento papier, aby ho prefotil, že nechce ísť na súd, lebo nechce klamať. On ho prefotil a dal ho N.. K.. Pani I. bola aj na obecnom úrade a povedala mu, aby presvedčil mamu, aby nešla vypovedať na súd.

40. Na základe vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu súd vec posúdil nasledovne:

41. Podľa § 526 zákona č. 141/1950 Zb. Občianskeho zákonníka v znení ku dňu smrti Ondreja Koncza dňa 05.09.1963 (ďalej len Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb.) v prvej skupine dedia rovnakým dielom poručiťelove deti a pozostalý manžel.

42. Podľa § 528 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. ak niet poručiťelových potomkov, dedí pozostalý manžel v druhej skupine a spolu s ním poručiťelovi rodičia, ako aj osoby, ktoré žily s poručiťelom najmenej po čas jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny a ktoré sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázané výživou na poručiťela.

43. Podľa § 557 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. ak sa zistí pravý dedič len neskoršie, je povinný i ten, komu súd dedičstvo potvrdil, vydať mu majetok, ktorý má z dedičstva, podľa zásad o oprávnenom a neoprávnenom držiteľovi (§§ 145 a nasl.); pritom sa však nesmie na škodu pravého dediča obohatiť. Kto dobromyseľne nadobudol niečo od nepravého dediča, ktorému nadobudnutie súd potvrdil, nikomu za to nezodpovedá. Predchádzajúce ustanovenie platí obdobne, ak dedičstvo pripadlo ako odúmrté štátu.

44. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. nárok na vydanie dedičstva sa premlčí uplynutím troch rokov od poručiťelovej smrti alebo odo dňa, keď jeho vyhlásenie za mŕtveho nadobudne právoplatnosť.

45. Podľa § 859 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb.) pri dedení sa použije právo platné v deň smrti poručiťela; ak však bol závet zriadený pred 1. aprílom 1964, posudzuje sa jeho platnosť podľa doterajších predpisov.

46. Podľa § 860 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. podľa doterajších predpisov sa až do svojho zakončenia posudzujú lehoty a premlčacie doby, ktoré začali plynúť pred 1. aprílom 1964.

47. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

48. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

49. Podľa § 105 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. ak ide o právo oprávneného dediča na vydanie dedičstva (§ 485), začína plynúť premlčacia doba od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa dedičské konanie skončilo.

50. Podľa § 485 až 487 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. ak sa po prejednaní dedičstva zistí, že oprávneným dedičom je niekto iný, je povinný ten, kto dedičstvo nadobudol, vydať oprávnenému dedičovi majetok, ktorý z dedičstva má, podľa zásad o bezdôvodnom obohatení tak, aby nemal majetkový prospech na ujmu pravého dediča. Nepravý dedič má právo, aby mu oprávnený dedič nahradil náklady, ktoré na majetok z dedičstva vynaložil; takisto mu patria úžitky z dedičstva. Ak však vedel alebo mohol vedieť, že oprávneným dedičom je niekto iný, má právo len na náhradu nevyhnutných nákladov a je povinný oprávnenému dedičovi okrem dedičstva vydať i jeho úžitky. Kto dobromyseľne niečo nadobudol od nepravého dediča, ktorému bolo dedičstvo potvrdené, je chránený tak, ako keby to bol nadobudol od oprávneného dediča. Ustanovenia § 485 a 486 platia i vtedy, ak dedičstvo pripadlo štátu.

51. V prvom rade sa súd zaoberal vznesenou námietkou premlčania uplatneného práva oprávneného dediča na vydanie dedičstva. Žalovaná tvrdila, že právo je premlčané, nakoľko v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. začala premlčacia lehota plynúť dňom smrti poručiťela 05.09.1963, a teda uplynula dňa 05.09.1966. Na premlčanie je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. vzhľadom na prechodné ustanovenie Občianskeho zákonníka

č. 40/1964 Zb. (§ 860), podľa ktorého sa podľa doterajších predpisov až do svojho zakončenia posudzujú lehoty a premlčacie doby, ktoré začali plynúť pred 1. aprílom 1964. Súd sa s týmto názorom nestotožňuje.

52. Vzhľadom na prechodné ustanovenie Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (§ 859) pri dedení sa použije právo platné v deň smrti poručiteľa. V prípade, ak po skončení základného dedičského konania po poručiteľovi sa zistí ďalší majetok poručiteľa a prebieha nové dedičské konanie o prejednanie novoobjaveného majetku, dedičstvo sa prejedná podľa práva platného v deň smrti poručiteľa, aj keď už v čase ďalšieho dedičského konania je platný iný hmotnoprávny predpis. Pokiaľ poručiteľ zomrel za účinnosti Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. a za účinnosti tohto právneho predpisu prebehlo i dedičské konanie po poručiteľovi, právo oprávneného dediča na vydanie majetku nadobudnutého na základe rozhodnutia vydaného za účinnosti Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. sa premlčalo uplynutím troch rokov od smrti poručiteľa. Momentom právoplatnosti rozhodnutia v dedičskej veci o prejednaní novoobjaveného majetku vzniká oprávnenému dedičovi voči nepravému dedičovi, ktorý nadobudol majetok po poručiteľovi na základe rozhodnutia v dedičskej veci o prejednaní novoobjaveného majetku, právo domáhať sa vydania dedičstva, ktoré nadobudol nepravý dedič. Ak poručiteľ zomrel v čase platnosti Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., ale konanie o prejednanie novoobjaveného majetku prebiehalo v čase platnosti Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. po novele účinnej od 01.04.1983 (zavádzajúcej začiatok plynutia premlčacej lehoty oprávneného dediča od právoplatnosti dedičského rozhodnutia), a teda aj právoplatné rozhodnutie v tejto veci bolo vydané v čase platnosti tohto právneho predpisu, oprávnenému dedičovi vzniklo právo na vydanie dedičstva voči nepravému dedičovi v zmysle hmotnoprávneho predpisu platného v čase nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o prejednaní novoobjaveného majetku, teda Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení po novele účinnej 01.04.1983. Toto právo sa premlčuje za podmienok stanovených v zákone v čase jeho vzniku, teda premlčacia lehota začína plynúť dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve. Právo oprávneného dediča na vydanie dedičstva nadobudnutého na základe pôvodného dedičského rozhodnutia za účinnosti Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. sa premlčalo uplynutím troch rokov od smrti poručiteľa a právo oprávneného dediča na vydanie dedičstva nadobudnutého na základe dedičského rozhodnutia o novoobjavenom majetku za účinnosti Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. po novele účinnej 01.04.1983 sa premlčuje uplynutím troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia o prejednaní novoobjaveného majetku. Na tom nič nemení ani ustanovenie § 859 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb., keďže toto rieši samotné dedenie a nie právo oprávneného dediča, ani ustanovenie § 860 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb., keďže toto rieši plynutie premlčacej lehoty, ktorá už začala plynúť pred účinnosťou Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.. Je logické, že pokiaľ samotné právo oprávneného dediča na vydanie dedičstva vzniklo až za účinnosti Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb., nemôže sa toto riadiť skorším právnym predpisom. Právo oprávneného dediča domáhať sa vydania dedičstva od nepravého dediča nemohlo vzniknúť skôr, ako bolo právoplatne rozhodnuté v dedičskom konaní, že dedičstvo patrí nepravému dedičovi a právo mohlo vzniknúť len za podmienky, že ho v tom čase upravovala platná právna úprava a riadi sa touto právnou úpravou vrátane jeho premlčania.

53. Pokiaľ žalovaná poukazovala na právny názor vyplývajúci zo Zborníka IV. stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR za obdobie rokov 1970-1983 vydaného Najvyšším súdom ČSSR v roku 1986 (strana 650), súd má za to, že právny názor uvedený v odseku 52 odôvodnenia tohto rozsudku nie je s ním v rozpore. Stanovisko najvyššieho súdu totiž rieši úpravu plynutia premlčacej lehoty v čase účinnosti Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. a nie plynutie premlčacej lehoty v prípade dvoch dedičských konaní po rovnakom poručiteľovi, jedného prebiehajúceho v čase platnosti Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. a druhého v čase platnosti Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. po novele účinnej od 01.04.1983. Súd tiež poukazuje na rozhodnutie publikované pod značkou SJ 164/1998, ktoré možno podporne použiť a ktoré rieši situáciu, ak rozhodnutie o prejednaní dedičstva - novoobjaveného majetku poručiteľa nadobudne právoplatnosť po 01.04.1983. Pred týmto dátumom totiž bola rovnaká právna úprava premlčania práva oprávneného dediča ako v Občianskom zákonníku 141/1950 Zb., a teda lehota začínala plynúť dňom smrti poručiteľa, pričom novelou zavedenou s účinnosťou od 01.04.1983 sa právna úprava menila v tom zmysle, že premlčacia lehota na uplatnenie práva oprávneného dediča začína plynúť právoplatnosťou rozhodnutia v dedičskej veci. Podľa tohto rozhodnutia ak rozhodnutie o prejednaní novoobjaveného majetku nadobudlo právoplatnosť po 01.04.1983, beží premlčacia doba k vykonaniu práva oprávneného dediča na vydanie dedičstva odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, i keď právo oprávneného dediča na vydanie dedičstva nadobudnutého v pôvodnom dedičskom konaní sa premlčalo uplynutím troch rokov

od smrti poručiťa. I v tomto prípade súd vychádzal z rovnakých zásad ako konajúci súd, keď mal za to, že ak aj podľa predchádzajúcej právnej úpravy plynula premlčacia lehota práva oprávneného dediča na vydanie dedičstva nadobudnutého na základe pôvodného rozhodnutia v dedičskej veci od smrti poručiťa, v prípade rozhodnutia o prejednaní novoobjaveného majetku poručiťa po 01.04.1983 už plynie premlčacia lehota inak a to so začiatkom od právoplatnosti tohto ďalšieho rozhodnutia o dedičstve.

54. V predmetnej veci na základe osvedčenia o dedičstve č. k. 1D 241/2015-138, Dnot 310/2015, vydaného JUDr. Magdalénou Valušovou dňa 17.05.2016, právoplatného dňa 01.06.2016, nadobudla dedičstvo (predmetné nehnuteľnosti) do vlastníctva žalovaná. Ku dňu 01.06.2016 bol platný a účinný Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb., podľa ktorého ak sa po prejednaní dedičstva zistí, že oprávneným dedičom je niekto iný, je povinný ten, kto dedičstvo nadobudol, vydať oprávnenému dedičovi majetok, ktorý z dedičstva má, podľa zásad o bezdôvodnom obohatení tak, aby nemal majetkový prospech na ujmu pravého dediča. V zmysle citovaného ustanovenia § 485 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. vzniklo dňa 01.06.2016 oprávnenému dedičovi právo domáhať sa od žalovanej vydania dedičstva a podľa tohto ustanovenia posudzoval súd i uplatnený nárok žalobcov.

55. Pokiaľ ide o premlčanie práva oprávneného dediča domáhať sa voči žalovanej vydania dedičstva, ktoré nadobudla na základe osvedčenia o dedičstve č. k. 1D 241/2015-138, Dnot 310/2015, vydaného JUDr. Magdalénou Valušovou dňa 17.05.2016, premlčanie práva sa riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení po novele účinnej dňa 01.04.1983. V danej veci vzniklo oprávnenému dedičovi právo až dňom 01.06.2016, kedy žalovaná na základe právoplatného rozhodnutia nadobudla dedičstvo a v súlade s v tom čase platným Občianskym zákonníkom č. 40/1964 Zb. začala plynúť premlčacia lehota oprávnenému dedičovi dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa dedičské konanie o prejednanie novoobjaveného majetku skončilo (dňa 01.06.2016). Týmto momentom totiž nastali zákonné okolnosti, za ktorých si mohol oprávnený dedič uplatňovať svoje právo, domáhať sa vydania dedičstva od nepravého dediča. Nebolo to možné skôr, ako oprávnenému dedičovi samotné právo, ktoré sa premlčuje, vzniklo. Preto výklad, že právo oprávneného dediča domáhať sa vydania dedičstva od nepravého dediča sa premlčalo uplynutím troch rokov od smrti poručiťa, nie je správny. Premlčacia lehota začala plynúť dňa 01.06.2016, žalobcovia podali žalobu na súd dňa 06.07.2016, teda pred uplynutím premlčacej lehoty.

56. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že vznesená námietka premlčania nie je dôvodná.

57. Ďalej súd posudzoval aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov, nakoľko žalobcovia môžu byť v spore úspešní len za podmienky, že sú pravými dedičmi v zmysle § 485 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Každá strana sporu teda nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, ktoré predstavuje procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania. Dôkazné bremeno zaťažuje tú stranu sporu, v ktorej záujme je, aby bola určitá ňou tvrdená skutočnosť, rozhodujúca podľa hmotného práva, v konaní preukázaná. Ak žalobca neuplatní prostriedok procesného útoku a nepodoprie svoje tvrdenia dôkazmi, neunesie dôkazné bremeno. Neunesenie dôkazného bremena stranou sporu spôsobuje, že vo veci bude súdom rozhodnuté v neprospech tejto strany sporu. V predmetnej veci žalobcovia nesú dôkazné bremeno na preukázanie ich tvrdení, že sú pravými dedičmi po poručiťovi W. R., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Preukázanie uvedeného tvrdenia je rozhodujúce pre posúdenie dôvodnosti žaloby.

58. Ako je uvedené vyššie, W. R. zomrel dňa XX.XX.XXXX, pričom kto je dedičom po poručiťovi upravuje § 526 a nasl. Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb.. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že W. R. nemal v čase smrti manželku ani deti, jeho rodičia tiež zomreli skôr ako on. Tieto skutočnosti neboli sporné. Za týchto okolností sú dedičmi po poručiťovi v súlade s § 528 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. osoby, ktoré žili s poručiťom najmenej počas jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny a ktoré sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázané výživou na poručiťa. Občiansky zákonník stanovuje jednoznačne podmienky dedenia spolužijúcou osobou. Prvou podmienkou je, že osoba, resp. osoby žili s poručiťom najmenej počas jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny. Túto

podmienku je nutné vykladať tak, že v sebe zahŕňa vždy spolužitie osoby s poručiťom, pričom toto spolužitie musí mať charakter vzťahu, aký majú medzi sebou členovia rodiny a musí trvať najmenej rok pred smrťou poručiťa. Na prvú podmienku musí vždy nadväzovať druhá podmienka a to v dvoch alternáciách - takáto osoba sa buď stará o spoločnú domácnosť alebo je odkázaná na výživu poručiťa. Len za splnenia týchto dvoch podmienok možno osobu považovať za dediča poručiťa. Pojem spoločnej domácnosti v zmysle § 528 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. je nutné vykladať tak, že spravidla predpokladá spoločné bývanie. Výnimkou sú len situácie, ak ide o dočasný a prechodný pobyt mimo spoločnej domácnosti z dôvodu napríklad liečenia v nemocnici, návštevy príbuzných, brigády, vojenskej služby a pod.. Ide o skutočné a trvalé spolužitie dvoch alebo viacerých ľudí, v ktorom jednotliví členovia prispievajú k úhrade a obstarávaniu spoločných potrieb. Doba jedného roku sa počíta späť odo dňa úmrtia poručiťa a je nutné, aby v dobe smrti poručiťa spolužitie trvalo. Z uvedeného vyplýva, že osoba, ktorá sa starala o poručiťa (osamelého a nevládneho), ale nežila s ním v spoločnej domácnosti, nie je dedičom zo zákona podľa § 528 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb.. Osoba, ktorá žila s poručiťom v jednej domácnosti, ale nie ako člen rodiny, prípadne nie zákonom stanovenú dobu, nie je dedičom. Osoba, ktorá žila s poručiťom v jednej domácnosti ako člen rodiny najmenej rok pred jeho smrťou, ale sa nestarala o spoločnú domácnosť ani nebola odkázaná na výživu poručiťa, nie je dedičom. (k tomu pozri rozsudky NS SR sp. zn. 1 Cz 108/71, R 12/1968).

59. Na základe vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by právni predchodcovia žalobcov boli dedičmi po poručiťovi W. R., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, teda že sú osobami, ktoré žili s poručiťom najmenej počas jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny a ktoré sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázané výživou na poručiťa.

60. Súd mal z pripojených dedičských spisov a predložených dedičských rozhodnutí za preukázané, že dedičmi po nebohej K. C., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX sú žalobcovia 1/ - 4/ a dedičmi po K. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX sú žalobcovia 5/ - 7/. K. C., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX mala v čase smrti dve deti - K. S., nar. XX.XX.XXXX a Š. C.. K. S., nar. XX.XX.XXXX zomrela dňa XX.XX.XXXX, v čase smrti mala dve deti - A. C., nar. XX.XX.XXXX a L. S., nar. XX.XX.XXXX (žalobcu 2/). A. C., nar. XX.XX.XXXX zomrela dňa XX.XX.XXXX a jej dedičmi sú jej druh K. E., nar. XX.XX.XXXX (žalobca 1/) a jej brat L. S., nar. XX.XX.XXXX (žalobca 2/). Š. C. zomrel pred smrťou svojej matky a mal v čase smrti dve deti - N. A. C., nar. XX.XX.XXXX (žalobcu 3/) a Q. Š. C., nar. XX.XX.XXXX (žalobcu 4/). K. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX mala syna N. K. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX a v čase smrti mal manželku K. Z., nar. XX.XX.XXXX (žalobkyňa 5/) a tri deti P. Z., nar. XX.XX.XXXX (žalobcu 6/), C. I., nar. XX.XX.XXXX (žalobkyňa 7/) a K. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorý nemal manželku ani deti, jeho dedičkou je jeho matka K. Z.Á., nar. XX.XX.XXXX (žalobkyňa 5/).

61. Na preukázanie tvrdenia, že dedičmi W. R. boli K. C., nar. XX.XX.XXXX a K. Z.Ó., nar. XX.XX.XXXX žalobcovia poukazovali na dedičské konania, v ktorých sa s nimi, resp. s ich právnymi predchodcami konalo ako s dedičmi po poručiťovi W. R.. Ďalej žiadali o pripojenie skorších dedičských spisov, predložili čestné prehlásenia viacerých osôb a na návrh žalobcov boli vykonané výsluchy nimi navrhnutých svedkov. Zároveň boli na návrh žalovanej v súvislosti s týmto tvrdením predložené listinné dôkazy a boli vypočutí svedkovia navrhnutí žalovanou.

62. Súd má za to, že len z toho, že v skorších dedičských konaniach sa konalo so žalobcami, resp. s ich právnymi predchodcami ako s dedičmi a že ich dedičské právo do začatia predmetného konania nikto nespochybňoval, nemožno vyvodzovať záver, že žalobcovia sú oprávnenými dedičmi po poručiťovi W. R., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Táto skutočnosť musí byť v konaní žalobcami preukázaná.

63. Zo žiadneho z vykonaných dôkazov nevyplýva, že by K. C., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., nar. XX.XX.XXXX žili v spoločnej domácnosti s W. R., nar. XX.XX.XXXX aspoň rok pred jeho smrťou ako členovia rodiny, pričom ako je uvedené vyššie, ide o podmienku, bez splnenia ktorej nemôžu byť menované považované v zmysle zákona za dedičky po poručiťovi.

Spolužitie v spoločnej domácnosti nemožno vyvodiť z čestného vyhlásenia K. S. a K. Z., keďže toto vyhlásenie urobili menované o sebe a o K. C., teda išlo o vyhlásenie v ich prospech, pričom v dedičských konaniach okrem menovaných túto okolnosť nik iný nepotvrdil, preto toto čestné vyhlásenie nemôže byť postačujúcim na záver o ich dedičskom práve. Čestné vyhlásenie navyše hovorí o poskytovaní celodennej starostlivosti poručiťovi, čo môže ale nemusí v sebe zahŕňať i spolužitie s poručiťom v spoločnej domácnosti ako člen rodiny.

Z čestných vyhlásení A. L., Š. C., Š. R. A. Š. S. vyplýva, že K. S. a K. Z. nepretržite po dobu najmenej dva roky opatrovali a celodenne sa starali o W. R. až do jeho smrti, pri starostlivosti im pomáhala K. C.. A. L. a Š. L. C. vo svojich výpovediach ale upresnili, že sa menované o W. R. starali, ale s ním nebývali, W. R. žil sám. Š. R. A. Š. S. navyše vypovedali, že si neboli vedomí toho, že vyhlasujú i to, kto sa o W. R. staral, chceli len vyhlásiť, že ho poznali. Š. R. potvrdil, že W. R. žil pred smrťou sám a Š. S. vypovedal, že vôbec nevie, s kým W. R. žil. Na základe uvedeného nemožno považovať uvedené čestné vyhlásenia za preukazujúce spolužitie K. C., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., nar. XX.XX.XXXX s W. R., nar. XX.XX.XXXX pred jeho smrťou. Vo vzájomnej súvislosti tieto vyhlásenia a výpovede týchto osôb nedokazujú spolužitie uvedených osôb ako členov rodiny v jednej domácnosti aspoň rok pred smrťou poručiteľa.

Žiaden z vypočutých svedkov, ktorí uvádzali, že starostlivosť o W. R. pred jeho smrťou zabezpečovali K. C. a K. Z., nepotvrdil, že by tieto osoby žili s poručiteľom v jednej domácnosti. I svedkyne A. C. a A. K. vypovedali, že W. R. žil sám, uvedené osoby sa o neho starali, ale bývali od neho oddelene.

Opatrovanie a celodenná starostlivosť o W. R. zo strany K. S., K. Z. A. K. C. vyplýva ešte z čestného vyhlásenia J. C., pričom ale súd samotné toto vyhlásenie nepovažuje za dostatočné na preukázanie splnenia zákonných podmienok na dedenie K. Z. a K. C.. Vyhlásenie výslovne nehovorí, že by tieto osoby aj žili s W. R. v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny a vzhľadom na skutočnosť, že vyšlo najavo, že ostatné osoby, ktoré podpísali vyhlásenia rovnakého obsahu (ktoré im bolo len predložené na podpis, sami jeho obsah netvorili), nemienili potvrdzovať spolužitie týchto osôb s W. R. v jednej domácnosti ako členovia domácnosti, ale len samotnú starostlivosť, nemožno tento dôkaz považovať za preukazujúci spolužitie v zmysle § 528 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb..

64. Možno teda zhrnúť, že žiadnym z vyššie uvedených dôkazov nebola jednoznačne preukázaná skutočnosť, že by K. C., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., nar. XX.XX.XXXX žili s W. R. najmenej počas jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny a že by sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť tak, ako to predpokladá § 528 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb.. Pokiaľ ide o K. S., súd mal za preukázané, že v období roka pred smrťou W. R. žila v Čechách a do obce S. sa vracala len na krátkodobé pobyty (kratšie ako jeden rok). Nebolo preukázané, že by s W. R. niekedy žila v spoločnej domácnosti a že by sa starala o túto domácnosť tak, ako to predpokladá § 528 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb.. Navyše žalobcovia v tomto konaní podľa žaloby od nej svoje právo oprávnených dedičov neodvodzujú, ale len od K. Z. a K. C.. Samotná starostlivosť o poručiteľa, i keď intenzívna, nie je dostatočnou skutočnosťou na to, aby boli K. C., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., nar. XX.XX.XXXX dedičkami po iW. R. Q., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Zákon predpokladá, že musí ísť o osoby, ktoré sa nie len o poručiteľa starajú, ale ich vzťah s poručiteľom je na roveň s príbuzným, skutočným členom rodiny poručiteľa, preto zákon hovorí o osobe, ktorá žila s poručiteľom najmenej počas jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti ako člen rodiny a ktorá sa z tohto dôvodu starala o spoločnú domácnosť alebo bola odkázaná výživou na poručiteľa. Nebolo preukázané, že by K. C., nar. XX.XX.XXXX a K. Z., nar. XX.XX.XXXX boli v takomto postavení k poručiteľovi W. R., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, že by s ním žili v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny.

65. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

66. O trovách konania strán rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v plnom rozsahu, keďže bola vo veci úspešná v plnej miere. Žalobcovia budú povinní nahradiť trovy konania spoločne a nerozdielne. O výške trov konania žalovanej rozhodne po právoplatnosti rozsudku vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Revúca v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.